

Stanovanjska reforma

je sestavni del našega socialističnega razvoja

V okviru tega pa seveda morajo
(Nadaljevanje na 2. strani)

Tu se postavlja vprašanje, ali je potrebna na stanovanjskem

MED DESETORICO NAJBOLJSIH — TRIJE CELJANI

Prvič, kdo bo lahko dobil večje in boljše stanovanje? Tisti, ki bo zato pripravljen in sposoben plačati večjo ceno. Dalje, kdo bo dobil večjo predpravoico pri novem stanovanju? Tisti, ki bo ponudil večje ugodnosti, ki bo ponudil večje predplačilo, torej zopet tisti, ki razpolaga s večjimi materialnimi sredstvi. Dalje, kdo bo lahko dobil kredit za zidanje novih stanovanj? Tisti, ki bo ponudil najbolj ugodne pogoje: zopet kriterij popolnoma drugi, kot pa je bil do zdaj v veljavi. Dalje, kakaj 6,5% kot proporcionalni ekvivalent? To v skrajni liniji pomeni, da tisti, ki ima večje plačo, v absolutni vsoti dobi več

Kakor že nekaj let zapovrstjo, tako je tudi letos redakcija »Narodnega sporta« iz Zagreba sestavila lestvico najboljših jugoslovanskih atletov. Kot lani, tako je tudi letos na njenem vrhu član AD Ključivar Stanko Loriger. Ostala mesta za njim pa zavzemajo: 2. Viktor Snajder (Mladost, Zagreb), prvak Balkana na 400 m državni rekorder na 200 metrov, 3. Krešo Račič (Partizan, Beograd), kladivo (63,85), 4. Dako Radošević (Sarajevo), disk (54,11) in krogla (16,28 m), 5. Roman Lešek (Ključivar), 6. Jože Brodnik (Ključivar), 7. Djani Kovač (Split) — rekorder v teku na 400 metrov čez zapreke s 53,3 sekunde.

8. Franjo Škrinjar (Dinamo, Zagreb), petkratni prvak Balkana v maratonu, 9. Franc Hafner (Ljubljana), za tek na 3000 metrov čez zapreke v času 8:57,6, kar je drugi rezultat pri nas na tej progi sploh, in 10. Mirko Kuzmanović (Crvena zvezda), skok ob palici (4,35 m).

Uvrstitev Stanka Lorgerja na čelo najboljših jugoslovanskih atletov je razumljiva in nesporna. Tako je Lorger letos izenačil državni rekord v teku na 100 metrov v času 10,4, progo 110 metrov čez ovire pa je pretekel v 13,9 sekunde. Zraven tega je zmagal na memorialu Kosociškega v Varšavi, osvojil zlato medaljo na univerziadi v Turinu, zmagal na predolimpijskem mitingu v Rimu, postal dvakratni prvak Balkana itd.

Za peto mesto Leška ni bil odločen samo državni rekord pri skoku ob palici (4,42 metra), temveč tudi nekaj ostalih odličnih rezultatov: 100 metrov v času 10,5, 200 metrov — 21,7, skok v daljino — 7,43 metra itd.

Brodnik je letos nastopil samo na dveh večjih mtingih. Na Balkanskih igrah je zasedel drugo mesto v deseterboju z odličnim rezultatom 6954 točk, zraven tega pa je prepričljivo zmagal še na Sredozemskih igrah v Beyrouthu.

V ožji izbor za sestavo lestvice najboljših jugoslovanskih atletov v letošnjem letu je prišel tudi četrti član AD Kladivar Miro Kolnik.

Zanimiv je tudi pogled v dosedanje lestvice najboljših jugoslovanskih atletov in na razvrstitev celjskih atletov v njih: 1956: 1. Mihalič, 3. Lorgor, 9. Vipotnik. 1957: 1. Mihalič, 2. Lorgor, 6. Lešek. 1958: 1. Lorgor, 7. Lešek, 9. Vazič.

Sindikalne organizacije in delavski sveti pred važnimi nalogami

nemu napredku, kot je dejal tovariš
Kardelj v Mariboru.

Osnovno je, da bodo v naših podjetjih nenehno spremljali nov način nagrajevanja ter vedno bolj uveljavljali način rentabilnejšega poslovanja. Uspehi v ekonomičnosti proizvodnje bodo tem večji, čim bolj bodo v podjetjih svoj sistem nagrajevanja prilagodili sodobnim oblikam nagrajevanja po delu in delovnem učinku. Za stimulatивnejše nagrajevanje pa je važno, da bodo v podjetjih čimprej ustanovili službo organizacije dela in v njej zaposlili strokovnjake, ki bodo proučevali sistem nagrajevanja. Pri tem bodo podjetjem v veliko pomoč zavodi, ki se bavijo s proučevanjem organizacije dela.

Sindikalne organizacije in delavski sveti v podjetjih bodo morali analizirati nesorazmerja med porastom dohodka in sredstvi za osebne dohodke, zlasti pa nesorazmerja v zvezi s porastom produktivnosti ter samokritično sprejeti ustrezne ukrepe za hitrejšo rast produktivnosti dela. V kolektivnih, kjer sistem nagrajevanja sloni na osebni ocenitvi posameznikov, pa bodo morali preiti na uporabo bolj objektivnih meril nagrajevanja, saj je praksa osebne ocenjevanja dokaj problematična.

Sindikalne podružnice in organi delavskega upravljanja tudi ne smejo dopustiti, da bi se sistem nagrajevanja birokratsko izvajal, hkrati (Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje na 3. strani)

Tovariš Edvard Kardelj je pred dnevi na velikem zborovanju v Mariboru govoril o velikih uspehih, ki smo jih dosegli v razmeroma kratkem času na področju gospodarskega razvoja in družbenega upravljanja.

Čeprav napredek ni enakomeren, je dejal tovarš Kardejl, in marsikdaj ni zadovoljiv tudi s stališča obstoječih možnosti, čeprav nas pogosto ovirajo stare navade in metode, ostanki gospodskega odnosa do delovnega človeka in zastarele miselnosti itd., vendar lahko trdimo, da ni področja, na katerem ne bi bile bolj ali manj izdelane socialistične koncepte nadaljnjega razvoja in na katerem ne bi bili v tej smeri doseženi vsaj začetni rezultati.

Da bi dosegli še večje uspehe v uresničenju gospodarskem in političnem sistemu ter da bi mehanizem družbenega samopraviljanja zaživel z vso svojo demokratično in humanistično vsebino, se je treba nenehno in vztrajno boriti. Zato so tudi sindikalni forumi v celjskem okraju, okrajni in občinski sindikalni sveti, v zadnjem času posvetili tem vprašanjem, še posebej pa novemu načinu nagrajevanja, precejšnjo pozornost.

Ze ugotovitve Občinskega sindikalnega sveta v Celju, ki so sicer kakaj ugodne, saj se je nagajevanje po delu in delovnem učinku znatno povečalo, kažejo na nekatere pomanjkljivosti, katerim bodo morale sindikalne podružnice in delavski sveti v podjetjih prisluhniti, če hočemo z novim sistemom čim hitreje prebiti nove poti socialistič-

VREME V NASLEDNJIH DNEH

**ZA ČAS OD 6. NOVEMBRA
DO 15. NOVEMBRA:**

Okrog 8. novembra poslabšanje s krajevnimi padavinami, sicer bo suho vreme prevladovalo približno do 10. novembra.

V nadaljnjem poteku bo prevladovalo deževno vreme. Vmesno izboljšanje ne bo trajalo več kot en dan. — Sredi novembra ohladitev.

znaša 380.634 kvadratnih metrov ali v povprečju okoli 49 kvadratnih metrov za eno stanovanje. Povprečna najemnina za kvadratni meter stanovanjske površine pa znaša na istem območju 15,33 dinarjev. Ko pa so pristojni činitelji izvedli poskusno ocenjevanje določenih tipov stanovanj in izračunali njihovo najemnino po doslej znanih kriterijih, so prišli do zaključka, da bi se v povprečju povečala najemnina za kvadratni meter stanovanjske površine na 42,10 dinarjev. Torej v povprečju: v praksi pa bi se ti razporedi povečali in tudi pomanjšali. Ta izračun pa nam hkrati pove, da bi bile nove najemnine v povprečju za 170% večje od sedanjih, oziroma da bi pri izračunu nove najemnine obveljal faktor 2,7 na sedanjo odškodnino za uporabo stanovanja.

Nekoliko drugačne pa so številke, ki se nanašajo na velenjsko-soštanjsko območje. Tu imajo vsega skupaj 1.946 stanovanj, katerih površina znaša 103.730 kvadratnih metrov, oziroma približno 52 kvadratnih metrov za eno stanovanje. Zdaj znaša povprečna najemnina za kvadratni meter stanovanja 16,14 dinarjev, po novih izračunih pa naj bi se v povprečju povečala na 50,89 dinarjev, torej za več kot na ožjem celjskem območju. Ta razlika je utemeljena s precejšnjim številom novih stanovanj v mestu ob Paki.

Po teh okvirnih pokazateljih naj bi se najemnina za vsa stanovanja v Celju povečala od 5.834.000 na 16.653.000 dinarjev, na velenjsko-šoštanjskem območju pa od 1.675.000 na 5.280.000 dinarjev.

Za konec še to: to so le približne številke in približni izračuni. Skrat-

Posvet o stanovanjskih in gospodarskih vprašanjih

Pod vodstvom tovariša Franca Simoniča so se pred dnevi sestali republiški in zvezni poslanci z območja celjskega okraja. Posvetu so prisostvovali tudi predsedniki občinskih odborov SZDL in zastopniki gospodarskih organizacij. V osrednji točki dnevnega reda so obravnavali nekatera vprašanja s pod-

ročja stanovanjske izgradnje, novih ekonomskih najemnin in podobno. Zraven tega so govorili še o gospodarskih problemih, zlasti v zvezi z izpolnitvijo petletnega načrta gospodarskega razvoja v štirih letih. Pri tem so še posebej opozorili na važnost rekonstrukcij in modernizacije proizvodnih obratov.

Žalne svečanosti na dan mrtvih

V vseh krajih naše ožje in širše domovine so bile na dan mrtvih žalne svečanosti, ki so jih predvsem pripravljale organizacije Zveze borcev. Osrednja komemoracija v Celju je bila pred spomenikom NOB na Slandrovem trgu, kjer je imel spominski govor prof. Emil Klinc. Sodelovali so še Komorni brat, godba na pihala »France Prešeren«, mladinci v zborni recitaciji ter član Celjskega gledališča Sandi Krošl. Po komemoraciji na Slandrovem trgu so bile enake svečanosti še pred spominsko ploščo na Trgu

Veliko število ljudi se je prvega novembra zbralo tudi pri grobnicah talcev v Frankolovem.

PREBOLD

Gledališka družina pri DPD Svoboda Prebold pripravlja zahtevno dramo češkega pisatelja MATI, ki bo prvo odigrano delo v novem domu KZ Prebold.



Prvi celjski nebotičnik je že sprejel svoje stanovalce. Vselitev je bila izvršena po določenem vrstnem in časovnem razporedu. V tistih dneh pa ni manjkalo niti nevšečnosti. Tako so imeli že prvo »poplavo«, ki je nastala zaradi odprte vodovodne pipe in slabega od'oka vode. Škoda je precejšnja. Navzlic temu pa pomeni izdružitve prvega celjskega nebotičnika svojemu namenu kar velk dogodek.

Bodočnost demokracije je v vse širšem družbenem samoupravljanju

Doslej doseženi pomembni rezultati kažejo, kako prilitkavi in kratkovidni so, in kako postopno postajajo tudi smešni tisti desorientirani posamezniki ali politični špekulanti, ki se nikakor ne morejo sprijazniti z dejstvom, da bodočnost demokracije ni v politični špekulaciji profesionalnih politikov, marveč v vse širšem razvoju družbenega samoupravljanja, pa zato v naši praksi vidijo in žele videti samo slabosti in negativne pojave, a ne vidijo tistega, kar je bistveno in kar daje moč naši socialistični skupnosti.

V našem sistemu družbenega samoupravljanja je mesto za vse, ki žele aktivno in praktično delati v korist delavnega človeka in družbene skupnosti; tudi za tiste, ki ne sprejemajo dialektičnega materializma in se ne zapirajo na Program Zveze komunistov Jugoslavije.

Toda vsakdo, ki se ozira le nazaj in ki še vedno živi v iluziji, da je naši družbi mogoče vsiliti zastarele organizacijske oblike, se bo nujno našel ob strani, na mrtvi periferiji osnovnih družbenih tokov. Ta proces včasih dobiva tudi tragične oblike, toda težko je pomagati ljudem, ki si sami ne znajo pomagati.

(Iz govora tov. E. Kardelja na zborovanju v Mariboru.)

Ugodni pokazatelji

Podatki o izpolnjevanju gospodarskih nalog za konjiško občino kažejo, da v večini gospodarskih organizacij svoje letne plane uspešno uresničujejo. Razen v večjih podjetjih so letošnjih prvih devet mesecev naloge dokaj uspešno opravili v tovarni kovinskih izdelkov v Vitanju. Predvideni letni plan bruto proizvodnje so do tega časa dosegli že z blizu 90 %, predvidena sredstva za sklade podjetja pa so skoraj že v celoti uresničili. Medtem ko je nekaterim podjetjem ali gospodarskim panogam letošnje deževno vreme škodovalo, pa je vitanjski tovarni to zelo koristilo. Ob zadostni količini vode skozi

vse leto je lahko obratovala njihova lastna elektrarna, ne da bi morali dovažati premog za pogon lokomobile. Seveda so s tem bili proizvodni stroški nižji, kar je vplivalo na finančni uspeh. Uspešno so delali še v opekarni Loče, kjer bi brez nadaljnjega lahko prodali še enkrat več proizvodov.

Rezultati devetih mesecev v občini so torej precej ugodni.

Manjše ovire za izpolnitev letnih nalog so nastale v drugi polovici oktobra ob večjih redukcijah električne energije. Vendar sodijo, da bodo te izpade prav gotovo nadoknadili.

STANOVANJSKA REFORMA IN LJUDSKI ODBORI

Napovedana reforma finansiranja stanovanjske izgradnje, o kateri prav sedaj živo razpravlja naša javnost, postavlja pred ljudske odbore zelo odgovorne naloge. Te naloge izvirajo iz dejstva, da je določanje novih stanovanjskih najemnin prepuščeno ljudskim odborom, kar je vsekakor v skladu z našim komunalnim sistemom in razvojem. Zakonski predpisi s tega področja, ki jih bo Zvezna ljudska skupščina sprejela, kot se predvideva, konec novembra, predvidevajo le osnovna načela in metode za določanje novih najemnin.

Ljudski odbori bodo na sejah obeh zborov sprejemali lokalne predpise o stanovanjskih najemninah. Pri tem bodo ljudski odbori lahko nekoliko odstopili od meril, ki jih bo določil zakon, ter sprejeli nekatere svoje dopolnilne kriterije. Ena možnost je, da odbori lahko

določijo krajši ali daljši čas za amortizacijo zgradb. V drugem primeru — tedaj bo tudi najemnina manjša — bo ljudski odbor dolžan zagotoviti odgovarjajočo razliko v amortizaciji investitorjem iz sklada za stanovanjsko izgradnjo ali iz drugih virov, medtem ko v prvem primeru — ko bo tudi najemnina večja — se bo razlika stekala v korist sklada za stanovanjsko izgradnjo. Prav tako bodo lahko ljudski odbori določili manjši ali večji odstotek najemnine za upravljanje in popravila hiš.

Za kakšno višino najemnin se bo ljudski odbor odločil, bo odvisno predvsem od tega, kakšen bo njegov lastni interes. Vsi organi in državljani komune so predvsem zainteresirani za vzdrževanje obstoječega stanovanjskega sklada in za razširitev stanovanjske izgradnje. V kolikor bodo najemnine manjše, se sta-



V Emajlirki so s premičnim dvigalom olajšali nakladanje

Kemična čistilnica pred ureditvijo razmer

Znano je, da so se v celjski kemični čistilnici dogajale in se tu in tam še dogajajo stvari, ki upravičeno povzročajo pri posameznih prebivalcih hudo kri. Ta je dal v čiščenje obleke, pa so mu jo vrnili z zamudo in le napoli očiščeno (na kar so jo čistili še enkrat), oni ni iz čiščenja dobil svojega plašča, temveč spet je bilo treba čakati po več mesecev, da so njegove hlače vendarle našli, in tako dalje. Za slabo očiščene in zlasti izgubljene predmete ni menda nihče nikoli dobil povračila, ali če ga je že dobil, nikoli v dejanski vrednosti, saj izgubljenih predmetov pač nihče ne bi mogel prav oceniti. Ta nered v notranjem poslovanju podjetja, v katerem pravzaprav nihče ni bil odgovoren za ničesar, je šel tako daleč, da so se ljudje priključili zoper njega celo na občini. Svet za gospodarstvo pri celjski občini je zato sklenil, da bo razmere v čistilnici uredil tako, kakor imajo to ure-

jeno drugod. S tem v zvezi smo izvedeli tole:

Kemična čistilnica v Celju je bila ustanovljena v času, ko jo je bilo sprito poljubno nujno ustanoviti — četudi v neprimernih prostorih in ob slabih strojih za čiščenje. Pri tem ni bilo na razpolago potrebnega strokovnega kadra, niti deviz za nakup novih strojev. Kasneje so bila sicer na razpolago tudi sredstva, a jih niso mogli izkoristiti. Da pa je prav strokovni kader tu, kakor povsod, neizogibno potreben, saj ni dovolj, da bi ljudje, ki delajo s stroji, vedeli na primer o bencinu samo toliko, kolikor ve vsak drug in nič več — je samo po sebi razumljivo. Zato je svet za gospodarstvo pristopil k reševanju tega problema, iz katerega navsezadnje izhaja vse ostalo. V teku so razgovori z mariborsko kemično čistilnico, da bi le-ta prevzela pokroviteljstvo nad celjsko čistilnico ter s tem poskrbela za to, da bi se celjski kader strokovno usposobil. Razen tega bodo zdaj z uvedbo novega stroja za čiščenje s triklor etilenom skušali prilagoditi tudi strokovnjake iz Metke. Upajo, da bo do konca leta konec težav ter da jim bo uspelo ustvariti kader, ki bo temeljito spoznal tako ves delovni kader tehnološki proces; da bodo uvedli red in

POZOR! 30 dinarjev za kilovat

Pred dnevi so dnevni listi objavili splošne izredne ukrepe za varčevanje z električno energijo. Posebno zanimivi za naše bralce so ukrepi, ki zadevajo gospodinjstva. Zvezni izvršni svet je namreč predpisal normalno količino porabe električne energije za gospodinjstva. Tako po tem odloku vsaka družina oziroma uporabnik električne energije lahko porabi za prvo tarifno enoto 120 kWh na mesec, za vsako naslednjo pa 60 kWh. Ta količina električne energije se gospodinjstvu obračuna po dosedaj veljavnih tarifah. Torej v pretežni večini po tri dinarje za kilovat. Peti odstavek tega odloka pa posebej poudarja, da se bo za mesec november in december tega leta, ko velja odlok o splošnih izrednih ukrepih za varčevanje, vsa porabljena energija pre-

ko te norme obračunavala po 30 dinarjev za kilovat.

Mnogi so ta odlok iz sporočila »Tanjug« prebrali, nekateri tudi ne. Tudi vsi inkasanti Elektra Celje obveščajo gospodinjstva o teh ukrepih. Vendar menimo, da je tudi naša dolžnost, da bralce opozorimo na ta odlok. Gotovo je namreč, da bi tisti, ki se ne bi zavedali posledic izrednih ukrepov za varčevanje električne energije zašli ob koncu meseca v hude finančne težave.

Kaj to pomeni? Na primer, da ima družina kuhinjo in še dve sobi, recimo da so normalne velikosti. Za te sobe za eno (prvo enoto) 120 kilovatov normirane porabe, za obe naslednji pa po 60 kilovatov, torej skupaj 240 kilovatov normirane porabe. Če bo gospodinjstvo porabilo recimo 240 kilovatov, kar je skrajna meja, bo plačalo 720 dinarjev za porabljeno energijo (240-krat 3 din) in še 135 dinarjev običajnega prispevka. Skupaj torej 855 dinarjev.

Če pa bi gospodinjstvo na primer v novembru porabilo 500 kilovatov, bo plačalo kot prej običajni prispevek, za dovoljenih dvesto štirideset kilovatov po tri dinarje 720 din, in za presežek 260 kilovatov, ki se obračuna po 30 din za kilovat pa kar 7800 dinarjev. To pomeni, da bi v tem primeru gospodinjstvo plačalo za porabljeno električno energijo v novembru kar 8790 dinarjev. Če pa bi porabili še več, recimo 740 kilovatov, oziroma če bi presežek znašal 500 kilovatov, bi plačali za tokovino za en mesec kar 15.990 dinarjev.

Ze ti skopi izračuni pokažejo, da bo vsako gospodinjstvo v mesecu novembru in decembru moralo temeljito presoditi in omejiti porabo električne energije.

Pri podjetju »Elektro« Celje smo tudi zvedeli, da bodo na območju Celja električno energijo po novem odloku obračunavali za vsako gospodinjstvo od tedaj, ko inkasanti oddajo števec v začetku tega meseca.

V konjiški občini so letos sprejeli v uk blizu 100 vajencev

Po podatkih, ki jih ima posredovalnica za delo v Slov. Konjicah, zaposlovanje novih delavcev v tej občini letos dokaj zadovoljivo poteka. V minulih mesecih je bilo sicer zaposlenih okoli 400 delavcev, toda polovico na razna krajša sezonska dela. Med tistimi, ki jim je delovno razmerje prenehalo v tem razdobju, je bilo četrtina takih, ki so delo sami zapustili, bili upokojeni, ali pa odšli na odsluženje kadrovskega roka. V vsej občini je bilo zadnje štiri mesece le deset primerov, ko so podjetja ali ustanove dale odpoved zaposlenim, kar je zelo malo v odnosu na preko tri tisoč zaposlenih.

V poletnih mesecih je padlo število nezaposlenih, zlasti še tistih, ki dobivajo podporo. Kljub temu pa je bilo na račun nadomestka plač, otroških doklad in drugih dajatev izplačano preko

milijon dinarjev. Te številke pa so ta mesec začele naraščati, še višje pa bodo prihodnje mesece, ko bodo prenehala sezonska dela v gradbeništvu, kmetijstvu, in ostalih panogah. Vsi ti seveda ne bodo upravičeni do denarnih podpor, vendar pa bo takih tudi precejšnje število.

Med nezaposlenimi je manj moških, zato pa več žena. Na posredovalnici je prijavljenih okoli sto žensk, ki iščejo zaposlitev, vendar pa je po mnenju posredovalnice še več takih, ki niso v seznamu nezaposlenih. Največ jih je v zreški okolici, dalje v spodnjem delu občine in v krajih ob Konjiški gori. V industriji, deloma pa tudi v obrti in kmetijstvu je zaposlenih razmeroma malo žena. Največ je zaposlenih v lesni industriji in usnjarski stroki, v gostinstvu in delno v trgovini.

Razveseljivo je dejstvo, da so v letošnjem letu gospodarske organizacije sprejele v uk blizu sto vajencev. Od teh jih je dve tretjini v petih večjih podjetjih, ki so uvidela, da je to edina pot za pridobivanje strokovnega kadra, ki ga povsod manjka. Za nekatere stroke, na primer opekarstvo, zidarstvo pa je vajence dokaj težko dobiti. Med novimi vajenci je razmeroma dosti fantov, dosti manj pa deklet, komaj 20 odstotkov.

POUCEN IZLET PREKO TROJAN

Prosvetni delavci iz žalske občine so priredili poučno ekskurzijo. Obiskali so tovarno upogojenega pohištva »Duplica« v Kamniku, ogledali so si srednjo tehnično šolo v Kranju, tovarno »Iskra« in končno še Prešernovo rojstvo vas. Bili so tudi na Bledu in v Bohinju, na povratku pa so obiskali še Begunje in se ustavili ob grobovih talcev.

Analiza gospodarjenja

Na skupnem posvetovanju predstavnikov občine gospodarskih podjetij in političnih organizacij v Slov. Konjicah so podrobneje obravnavali program dela delavske univerze. Istočasno so imenovali tudi njen upravni odbor, v katerem je 19 članov iz različnih področij in krajev v občini. Za vsako od petih glavnih področij izobraževanja, ki jih bo imela delavska univerza, bo ustanovljena še manjša podkomisija, ki bo vodila delo.

Sekretar OK ZKS iz Celja tov. Franc Simonič je ob tej priložnosti govoril o nekaterih važnih gospodarskih nalogah. Na njegov predlog je bil sprejet sklep, da bodo občinski organi skupaj z okrajem izdelali konkretno analizo gospodarskega stanja v občini. Ko bo ta gotova, jo bodo obravnavali preko ljudskega odbora in političnih organizacij. Predvidevajo, da bo taka analiza napravljena do srede novembra.

ZENSKÉ
CREPPE
NYLON

ŽABICE

TOVARNA NOGAVIC IN
DROBNE KONFEKCIJE

POLZELA



Velika kopalna kad v fizioterapevtskem oddelku. To kad in večino ostalih priprav je izdelala Ljudska tehnika Tovarne emajlirane posode

Pol ure v najmanjši celjski telovadnici

Vsak dan od jutra do večera so celjske telovadnice zasedene. Povsod je gneča, tudi v majhni telovadnici fizioterapije na kirurškem oddelku celjske bolnišnice. Mnogi Celjani za to telovadnico niti ne vedo, saj je dograditev fizioterapije po nekem čudnem naključju ostala nezapažena, čeprav gre za pomembno pridobitev celjske bolnišnice.

Obiskali smo jih v popoldanskem času. Ze v čakalnici je bilo živo. Bila je ura malih pacientov, ki so tako ali tako potrebni terapevtske »telovadbe«. Med njimi je bila mala Maja, ki hodi sleherni dan vadit, da odpravi hibe, ki jih ji je zapustila otroška paraliza. Anica je po nesrečnem naključju izgubila desno nogo. Ker še ne zna hoditi, si v telovadnici krepki mišice, da bo pozneje lahko shodila s protezo. Delavec iz železarne je med delom izgubil tri prste na desni roki. Na fizioterapevtskem oddelku sedaj ur preostala dva prsta, da mu bosta nadomestila manjkajoče. Mali Ivanček ima krive noge. Pomagajo mu, da se mu bodo hitreje in pravilno zravnale. Težko bi vse na-

šteli, ki so ta dan bili v čakalnici fizioterapije kirurškega oddelka celjske bolnišnice. Eno pa je, vsi ki so bili tam, so prišli, da bi jim pomagali in zaradi tega je ta telovadnica še bolj pomembna.

Znotraj je kot vsaka druga, le mnogo manjša je pa polna posebnih in na prvi pogled čudnih priprav. Imajo kolo brez koles, škrpice za nategovanje hrbtenice, električni aparat za draženje mišičevja, parafinsko kopel, kopalno kad v kateri lahko plavajo, preveč je, da bi vse naštevati — in seveda vsa klasična telovadna orodja.

Pa še ena značilnost loči to telovadnico od drugih. Tu ni vrst, ni iger, temveč delo — včasih tudi boleče. Otrplo nogo je treba znova usposobiti. Bolnik si največkrat ne more sam pomagati. Zato z vsakim bolničarjem posebej vadijo. Za vsakega so predpisane posebne vaje. V tej telovadnici tudi ni značilnega trušča. Ko pacient pride na vrsto (čeprav otrok), da to ni zabava, temveč zdravljenje.

Povedali so nam, da imajo težave zaradi pomanjkanja osebja. Ze v kratkem času se je namreč fizioterapija močno uveljavila. Spričo tega, da je v dopolnilskih urah zasedena s pacienti kirurškega oddelka, ostane za znanje paciente na razpolago le nekaj ur v popoldanskem času. Tako lahko z omejenim številom bolničarjev le s težavo opravijo vse delo. In tega je vedno več.

Morda je treba povedati, da so ta oddelki zgradili z veliko težavo. Dela so spričo pomanjkanja sredstev morali večkrat prekiniti. Sedaj, ko so te težave mimo, pa je očitno, da prizadevanje za ureditev fizioterapevtskega oddelka v celjski bolnišnici ni bilo zaman, da je bilo celo zelo potrebno. Koliko nesrečnih usod rešijo, za koliko se zmanjša čas nesposobnosti za delo poškodovancev in koliko manj stroškov je zavoljo tega? Ogromno, s številkami in denarji se to ne da povedati. Povedo pa lahko bolniki, ki so uspešno končali »telovadbo za zdravje«, povedo lahko zaključene mape v arhivu tega mladega oddelka celjske kirurgije.

Pred važnimi nalogami

(Nadaljevanje s 1. strani)

pa naj budno spremljajo koristnost zaposlovanja nove delovne sile s stališča produktivnosti in ekonomičnosti proizvodnje, kakor tudi s stališča stanovanjskih in komunalnih problemov.

Kljub temu, da je število nadur v industriji pogojeno za nekaterimi objektivnimi činitelji (prenatran industrijski tir, remont, izredna računovodska dela), bodo morali v podjetjih tudi temu vprašanju prisluhniti bolj kot doslej in nadure kar se da zmanjšati. Se bolj pa se bodo morali delavski sveti in sindikalne organizacije v podjetjih spoprijeti še z enim negativnim pojavom — porastom izostankov od dela. Ta pojav zelo neugodno vpliva na naše gospodarstvo, saj 14 odstotkov izpadlih ur od celotne količine delovnega časa v podjetjih celjske občine se nikakor ne da upravičiti, kljub nekaterim okolnostim objektivnega značaja. Ker izostanke povzročajo predvsem povečane bolezni, bodo morali v kolektivih posvetiti vso skrb ugodnejšemu prevozu in službi in izboljšanju pogojev dela, ureditvi družbene prehrane, stanovanjski izgradnji ter ustanovitvi obratnih ambulant, kjer teh vprašanj še doslej niso rešili.

Z ozirom na zelo počasno črpanje investicijskih sredstev in izvrševanje planiranih investicij v zvezi s perspektivnim razvojem podjetja, bodo morale sindikalne podružnice vplivati na vodstva podjetij, da temu vprašanju posvetijo večjo skrb kot doslej.

Sindikalne organizacije bodo morale bolj kot doslej skrbeti tudi za izobraževanje in strokovno izpopol-

Ob premieri Janka in Metke

V soboto popoldne so na Delavskem odru v Celju odprli letošnjo sezono z uprizoritvijo pravljicne igre Janka in Metke. Premiera, ki jo je režijsko pripravil Cvetko Verinik, scenografsko pa Tone Zorko, je med občinstvom našla lep sprejem. Motiv igre je znan, zato ne kaže, da bi ga razčlenjevali na dolgo in na široko, kakor je to v splošni navadi — saj s tem verjetno ne bi prav nič pripomogli prizadevanjem našega amaterskega odra, niti prizadevanosti posameznih igralcev, pač pa bi kvečjemu podprli lastno goslobesednost, kar pa ni namen tega zapisa.

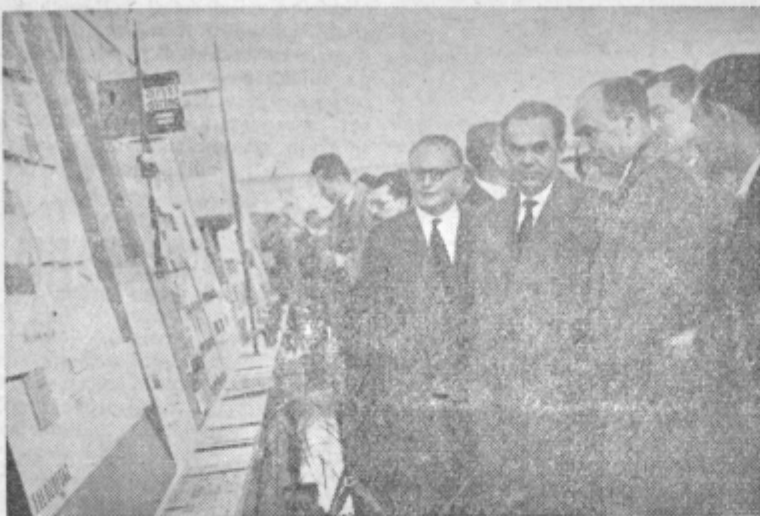
Predstava je v glavnem uspela, čeprav režiser ni izkoristil vseh možnosti, s katerimi je razpolagal. Tudi baletni vložki niso bili vsi enako dobri in je navsezadnje vprašanje, če so bili neizogibno potrebni. Režiser se je odločil zanje pač zato, da bi predstavo poživil. Zamišljal je bila posrečena, vendar ni mogoče reči, da se je vsebinsko ujemala s celotno igro. Vsekakor pa po žrtvovalnost v vseh pogledih.

Igralci, ki jih ne bomo delili niti na slabe niti na dobre, saj so vsi amaterji, so pokazali to, kar so morali, ne pa tudi vsega tistega, kar bi morda še mogli. Toda v tem ni nič slabega. Pa drugič.

Prav bi bilo, da bi se naša amaterska gledališka dejavnost še bolj

razmahnila; da bi našla svoje stalno občinstvo, ki ga zdaj, vse kaže, nima, ter da bi tako okrepila in obogatila našo kulturno tvornost. Naj izpolni svoje poslanstvo še s kvalitetnejšimi prireditvami!

Mednarodni knjižni sejem v Beogradu



V Beogradu so pred dnevi odprli četrti mednarodni knjižni sejem, na katerem razstavlja 80 domačih in 40 tujih založb okrog 35.000 publikacij. Odprl ga je član zveznega izvršnega sveta Krsta Crvenkovski. Na sliki: Krsta Crvenkovski v družbi predsednika jugoslovanskih založb Ivana Bratka in predsednika Zveze novinarjev Jugoslavije D. Blagojevića.

Več vizuelnega pouka

Z OČMI ZAZNAVAMO SVET...

(Drobec, kot prispevek k reformi šolstva)

... Ze pol ure nam je učitelj razlagal zemljepis. Deževalo so številke, kopicili so se podatki o prebivalstvu, gospodarstvu in podobnem. Besede so kakor lava bruhale s katedra po razredu. V malih glavah se je zapletalo. Kakor presenetljiva zmešnjava bi se pokazala, če bi mogli z aparatom dognati vse predstave v možganih učencev. Ko pa je učitelj razgrnil zemljevid, je završalo v razredu. Še bolj živahno je postalo, ko smo videli nekaj slik. Predstave so postale enotnejše, številke razumljivejše, daljave prav tako. Na mah je postalo jasno, zakaj je Banat žitnica, zakaj Bosna področje, kjer se ljudje pečajo z lesom in rudarstvom...

Kaj želim s tem povedati? Samo to, da vsak človek zaznava svet, okolje in dogajanja predvsem z očmi. Temu čutilu šele sledijo sluh, vonj, tip in ostali.

Vizuelna sredstva pri pouku so neizbežno potrebna. Več jih je, boljša kot so, večji bo uspeh. Teh pripomočkov pa je v naših šolah premalo. Kako daleč smo prišli v tehniki? Film, radio, televizija, skioptične slike, predvsem pa vrveče življenje okoli nas. Vsi ti pripomočki pa so ostali izven šol. Le redkokje so prodrla moderna vzgojna sredstva v učilnice. Da bo moja trditev še bolj drastična, celo tistega, kar se samo ponuja, ne znamo izrabiti.

Pred meseci so v letnem kinu, verjetno čisto slučajno, predvajali namesto tedenskih novosti kratki rumunski film. Naslova ne vem več, pač pa je na posrečen

način prikazoval nastanek sveta in razvoj človeka. Na kratko:

Sonce, kot ga rišejo otroci, plaje med zvezdami po vesolju. Komet potepuh obdragne sonce pod nosom, sonce kihne, drobci zletijo na vse strani in nastali so planeti... Zemlja: Ogromno kroglo vrtijo težke prazgodovinske živali. Dinosaurov hlata za metuljem, da se vsa zemlja stresa. Na drevesu opica lovi ravnotežje in v usodnem trenutku pada. Toda za rep se je ujela v rogovilo, in posledica je, da opica dobesedno skoči iz kože. Na trdih tleh se je pojavil človek, sprva neroden, potem v vsem dostojanstvu v pokončni drži na nogah. S tal je pobral cvetico... Človek je začel osvajati svet... Srečanje s tigrom je bilo za zver usodno, kajti človek se je oblekel v njen pisan kožuh... Človek stopi na stopnišče. Vsaka stopnica je stopnja civilizacije navzgor. Končno prestopi s kamenitih stopnic na mehkanizirani tekoči trak, se pripelje naravnost pred raketo, ki ga ponese v visave... Zdaj spet vizija bodočnosti: Človek v raketah leti od planeta do planeta in sadi rožice na njih...

To je kratka zgodba. Moderna pravljica o nastanku sveta in razvoju človeka. Kaj se potrebuje šolar nižjih razredov? Primerno razlago in skrivnost mu bo razjasnjena bolj kakor v desetih urah nenehnega besedovanja bolj ali manj spretnega pedagoga. Film, ki bi moral v vsako šolo, so gledalci odrasli na večerni predstavi, ko je otrokom prepovedan obisk.

Koliko ljudi šele v poznejših letih dobi predstave o zgodovinskih okoliščinah s pomočjo filmov, ki obravnavajo različna zgodovinska obdobja? Koliko jih je, ki se spoznajo z močjo elektrike, ko se lotijo popravila stikalca? Marsikateremu postanejo osnovni zakoni fizike jasni šele v zre-

lejših letih in se le podzvestno spominjo besed svojih učiteljev iz mladosti. Vse to pa le zaradi tega, ker v šoli ni nikoli na lastne oči videl, kako teoretično pojasnjen primer v resnici izgleda.

In še nekaj! Neizprosno tempo razvoja terja, da otroci že v mladosti vedo čim več in morajo zato hitreje osvajati učno snov. To pa lahko dosežemo le na način, da uporabimo vse dosežke, ki jih je razvoj prinesel s seboj. Medtem pa edina razpoložljiva sredstva včasih dosegajo nasprotno. V neki podeželski šoli so imeli zdjovce okinčane s slikami. Zanjice, ki žanjejo rumeno pšenico, kmet, ki orje s konji njivo, otroci, ki jim na poti iz šole poskakujejo tablice in gobe na hrbtih. V razredu pa je polovica učencev imela nalivna peresa, skozi okno je prodiral hrup traktorja s ceste, v daljavi pa je pšenico žel kombajn.

Je še tako. Videti na lastne oči — pomeni zapomniti si stvar za vse življenje. Kr.

Enu pismu iz Mozirja

Lubi perjatlji, jest sim en lep cajt premišlaval inu zdej mislim, de bi bilo narbolši, če bi v krajnski šprahi svoje žnabe odperl. Zdej je peršla glih ena lepa perložnost, de se je tudi sam navučim inu de Vam v nji enu pismu vun spravim. Vejm, de ne bo toku lohka inu de Vas bom narberž stikalra, vunder obena druga špraha ni to-

O notranji obremenitvi šolskega otroka

Tudi otroci imajo obremenitve. Včasih celo zahtevne in tudi odgovorne. Pri teh obremenitvah nastanejo med starši in otroci nesoglasja. Včasih so to prave sporne točke. Roditelji trdijo eno, otroci drugo. Kdo ima svoj prav, se pokaže kasneje. Najčesteje so zapoznele ugotovitve usodne. Otroci se znajdejo v čudnem vrtincu. V šoli slišijo eno, doma drugo plat zvona. Morali pa bi obe hkrati.

Najprej se začne pri denarju. Se vedno je mnogo roditeljev, ki mislijo na šolo dva, tri dni pred poukom. Takrat se skušajo spomniti, v kateri razred hodita sinko in hčerka in kaj vse ta ali oni razred za-

hteva. Otroci opozorijo svoje roditelje navadno že prej. Včasih so celo zelo zgodnji. Toda v preobličju vsakdanjega dela jih čisto zavrnejo: Ne sitnari! Do pouka je še polnih deset dni!

Sola in z njo redni pouk pa kar prehitro prideta. Šolsko delo se mora že po nekaj dneh normalizirati. Med učenci nastane razpoka. Eni, mogoče jih je dve tretjini, so na šolo pripravljeni. Zadnja tretjina pa se ne more znati. Kako tudi! Tri tedne so dopovedovali očetu in materi, da se bo pouk pričel ta in ta dan, roditelja pa sta v svoji zaposlenosti odgovarjala: Ne bodi siten. Ne delaj nama še teh skrbi. Ko se

bo pričel pouk, boš šel v šolo in knecl!

Pouk je tu, razredniki narekujejo cene šolskih potrebščin. Otroci so veseli novih knjig, novih priročnikov. Veseli so, da so napredovali in da bodo v novem šolskem letu slišali nekaj novega. Novosti otroke še posebej privlačijo. Domov pridejo z razžarjenimi obrazi: Mati, oče, v šoli so nam naročili, da moramo prinesiti...

In zdaj se v mnogih primerih začne tiha, a nekam pretežka obremenitev naših otrok. Zgodi se, da se roditelji najprej znesejo nad šolo, učitelji, prosvetno oblastjo, nazadnja se lotijo — na žalost — še svojih lastnih otrok. Začne se zmerjanje, da so danes šolski otroci eno samo veliko breme, da starši od njih ničesar nimajo in da le kam bo današnji svet prišel, če bo šlo tako naprej.

Otroci v veri, da jim bo šola prinesla spet nekaj novega, zagovarjajo njeno zahtevo. V neki podzavesti, pa tudi zavestno podpirajo svoje razrednike, ki jim dopovedujejo, da človek brez znanja zelo malo pomeni in da se bo jutri zahtevalo še dosti več, kakor se zahteva danes. Nekateri roditelji trobijo ravno nasprotno. Sola je dvojni davek in le kdaj neki se bo ta davek obrestoval? Sakramentirajo, zakaj tolikšno trošenje denarja za šolske potrebščine, ko pa hodi otrok samo zato v šolo, da se uči postopanja in brezdolja. Zgodi se, da je pet ali šesta ura v razredu prav prijetna, ko pa pride otrok domov, pa poje šiba svojo vzgojno pesem. So primeri, ko imajo v šoli razne krožke, ki učencem pomagajo k popolnejšem razumevanju v šoli obravnavane snovi. Učenci se v takih krožkih sprostijo in skušajo — pa čeprav je ob takih prilikah tudi dosti smeha in svojevrsne otroške zabave — da pri vsem tem nekaj pridobijo in prihajajo domov z nekim tihim, pritajenim zadovoljstvom. Zal pa doma naletijo dostikrat na popolnoma napačno razumevanje. Najprej naletijo na ostre, čestokrat preveč ošiljene poglede. Za pogledi sledijo vprašanja: Kje si bil? Aha, potepal si se. Bom ti že pokazal! Za kazen boš vse popoldne na njivi. Falot, smrk-lja nemarna!

Težko je povedati, kaj se v takih primerih v otrokovi duševnosti godi. Vsekakor so to obremenitve, ki bi jih lahko otrokom prizanesli. Otroci živi svoj svet. Ne smemo si predstavljati, da so otroci v zmanjšanem merilu odrasli ljudje. Otrokov svet je drugačen, povsem nekam sam svoj, je svojski. Ne nalagajmo jim večne pridige s trikrat podčrtanim — po naše prikojenim pregovorom: Če sem jaz tako rasel, zakaj ne bi rasli tudi naši otroci!

Pridružimo se raje nasprotnemu mnenju in je najbolje zapisati ga prav v sredino naših možgan: Kar nismo imeli mi, naj imajo naši otroci! Robida

Perspektive marksističnih krožkov na šolah

V četrtek je bilo pri Občinskem komiteju LMS v Celju posvetovanje politično-ideološke komisije s tovarišem Tonetom Polšakom, članom CK LMS. Razpravljali so o organizaciji in vsebini marksističnih krožkov. Vse šole, ki so pri njih taki krožki že delovali, so izmenjale izkušnje in predloge o boljšem in uspešnejšem delu. Ugotovili so, da so delo najširše zajeli na ekonomski srednji šoli, da pa tudi na gimnaziji ne delajo slabše. Povsod so organizirali krožke po stopnjah, prav tako je razdeljen tudi program v njih — z višjo stopnjo se večja samostojnost in vsebina politično-ideološkega programa. V višjo stop-

njo bi naj bili vključeni vsi tisti, ki so v krožku delali že prejšnje leto in seveda vsi mladi komunisti. Tudi na šolah, kjer lani krožkov še ni bilo, se morajo programi posameznih stopenj razlikovati. Tovariš Polšak pa je poudaril, naj marksistične krožke ustanovljajo le tam, kjer so za to pogoji in razumevanje.

Teme krožka naj bi izbirali v okviru programa, ki ga je sestavil CK LMS, prilagoditi in razširiti pa jih je treba glede na stopnjo in sposobnost mladincev. Marksistični krožki naj sčasoma postanejo aktivni mladim predavateljem, ti pa vir za uspešnejše politično ideološko delo.

Ob zaključku razstave umetniških del Moše Pijada

je vredno zabeležiti, da si je razstavo ogledalo čez 4 tisoč obiskovalcev. Vsekakor ne bi bilo tolikoga obiska, če ne bi bila razstava posredovana občinstvu v gledaliških prostorih. Vendar pa zanimanje, ki so

ga Celjani pokazali tudi tokrat, zopet krepi že dolgoletno željo in nujnost, da bi dobili stalni prostor za občasne razstave, ki ga Celjani še vedno nimajo.

Kulturno-prosvetni dom v Braslovčah

Gradnja tega doma je že skoraj v končni fazi. Braslovčani si z zanimanjem ogledujejo gradnjo. V njem bo kinodvorana, ki pa bo služila tudi raznim razstavam in podobno. Poleg te dvorane bo tudi sejna dvorana. Želijo si, da bi bila stavba dograjena že do 29. novembra, ker imajo v programu lep kulturni program v zvezi z otvoritvijo. L.

Vido Korar:

Veter

Veter ima utrujene prste ki z njimi prelsta hmeljeve liste

Veter ima utrujene ustne umrlih poljubov

Samo zadnje neposekane jablane in topoli ljubijo veter in zato je ves žalosten

Nebo se je s sivim obrazom sklonilo na denj in mu podarila dežja

Z naše knjižne police

Zgodovina Trbovelj, Hrastnika in Dola

To je naslov knjige Janka Orožna, ki bo gotovo vzbudila pozornost in zanimanje javnosti. V njej nam avtor s širokim zgodovinskim znanjem popisuje preteklost zasavskih krajev od njenih prvih početkov v pradžini do konca prve svetovne vojne. Po geološko-zemljepisnem uvodnem poglavju govori o prazgodovinski in rimski dobi, nato preide k srednjemu veku in nas vodi do konca fevdalne dobe. V tem zelo obsežnem poglavju opisuje kmetiško življenje v pogojih fevdalne odvisnosti, nato pa oriše preteklost prav vseh kmetij in kmetijske obsežnega področja.

Posnelek in razvoj rudarstva tvori vsebino naslednjega poglavja, v katerem je človek v boju za obvladanje prirode in lepše življenje glavni predmet razprave. Iz novih razmer so se razvile nove oblike kmetijskega življenja, o katerih govori enako verodostojno nadaljnje poglavje. Preko orisa političnega in kulturnega življenja v dobi kapitalizma prehaja pisec k zaključnemu poglavju, v katerem prikazuje življenje naših vasi izza prve svetovne vojne.

Knjiga obsega 775 strani velikega

formata in je tiskana na najboljšem brezlesnem papirju. V njej je 60 fotografij in prav toliko barvnih, lepo izdelanih skic. Cena je 1500 din v platno in 2200 din v usnje vezane knjige.

»Zgodovino Trbovelj, Hrastnika in Dola« je založil Občinski ljudski odbor Trbovlje, s čimer si je nadel velike izdatke. Če bi prodal celot-

no naklado, bi s tem kril komaj dve tretjini vseh stroškov. Zato se založništvo obrača na vse cenjene bralce, ki bi si to veliko delo želeli naročiti, naj ga naročijo osebno ali po pošti na naslov: Odbor za izdajo knjige »Zgodovina, Trbovelj, Hrastnika in Dola«, Občinski ljudski odbor Trbovlje. Vsak naročnik lahko plača knjigo v dveh obrokih.

Zbirka žepnih romanov „Ljudske knjige“

Vabimo Vas, da se naročite na zbirko žepnih romanov »Ljudske knjige«.

V letu 1960. bo izdala Prešernova družba v tej zbirki DESET najzanimivejših romanov klasične in sodobne umetnosti:

1. S. E. Exuperij: »Bojni piloti«. (Pretrajljivi roman iz dni nemške invazije v Francijo.)

2. Valentin Katajev: »Ptiki božije. (Zbirka najboljših humoresk ruskega pisatelja.)

3. E. Caldwell: »Estherville«. (Tragična povest mladega črnca in njegove sestre v ZDA.)

4. Anatol France: »Thais«. (Pogubljenje puščavnika, ki spreobrne lepo plesalko Thais.)

5. Colette: »Potepniš«. (Roman pariske plesalke, ki zastopja liče lepo ljubezen.)

6. K. Paustovski: »Črno morje«. (Povest Črnega morja, nanizana v vrsti zgodovinskih in sodobnih zgodb.)

7. G. Parise: »Lepi kaplani«. (Tragedija legega fašističnega kaplana, ki konča v objemu lilačuge v malem italijanskem mestu.)

8. Alfred Hayes: »Dekle iz Via Flaminie«. (Roman rimskega dekleta iz dni ameriške zasedbe, izveden tudi v uspešnem filmu.)

9. R. A. Heinlein: »Gospodariji lutke. (Utopistični roman o invaziji parazitov z neznanega planeta.)

10. Finn Sæberg: »Takšni so«. (Humoristični danski roman o birokratih.)

Letna naročnina za vseh deset knjig je 2.000 din za broširane in 3.000 din za vezane v polplatno — plačljivo tudi v obrokih.

Ob izidu vsake knjige bo izrebranih med stalne naročnike »Ljudske knjige« nekaj nagrad v vrednosti 20.000 din.

TO SO NAJČENEJŠI ROMANI, KAR JIH IZHAJA PRI NAS.

Naročila pošljite na naslov: Prešernova družba, Ljubljana, poštini predal 41.



Tone Skok: Plesalka

MEDSEBOJNO ZADRUŽNO KREDITIRANJE

V kmetijskih zadrugah in združnih organizacijah vse bolj narašča tudi denarno poslovanje. Sklepanje pogodb, sodelovanje pri organizirani proizvodnji, kreditiranje proizvajalcev, odkup — vse to povečuje denarni promet. Samo v lanskem letu so obratni fond zadržev v državi znašali okoli 140 milijard dinarjev.

Ta številka odločno kaže, kako so se zadruge in združne organizacije v zadnjem času materialno okrepile. Toda ta sredstva niso povsod dovolj dobro in ekonomično izkoriščena, saj so zadruge v lanskem letu bile zadolžene za 47 milijard, poleg tega pa so zahtevale skupno za 64 milijard investicijskih sredstev.

To dejstvo odkriva stanje, ki ga ne moremo najbolj hvaliti. Svoja obratna sredstva zadruge niso najboljše obračale. Okoli 17 milijard so zadruge v Jugoslaviji porabile za kreditiranje svojih poslovnih partnerjev in drugih zadrug, marsikdaj pa tudi popolnoma ne kmetijske investicije. Če pa vzamemo v obzir, da je bilo lani 140 milijard obratnih sredstev po zadrugah, potem obstaja sum, da je precejšen del teh fondov tudi enostavno »zmrznili«. Tako so zadruge bodisi zmanjševale obseg dejavnosti, ali pa zasle v nepotrebnih kreditnih težavah.

Analize povedo, da so na čelu dajalcev kreditov poslovne zveze. Ob novih nalogah, zlasti kooperacijskih, je razumljivo, da zadruge potrebujejo vedno več sredstev za mehanizacijo, agrotehnični material, zaščitna sredstva, gnojila, nakup živine in gradnjo. Toda poslovne zveze dostikrat niso dovolj oprezne, pa dajejo kredite slabšim zadrugam, ki niso kos odplačevanju in dolguje velike vsote. So primeri, da so takmi nerazčistični odnosi popolnoma ohromili dejavnost poslovnih zvez.

Tudi medsebojno finansiranje med zadrugami ni tuje. Večkrat so taka medsebojna finansiranja dvomljive vrednosti. Dostikrat se tudi zgodi, da zadruge-upniki same zaidejo v težave in morajo najemati kredite, čeprav bi z lastnimi sredstvi izhajale brez njih. Končno se zgodi, da zadruge ne izterjajo pravočasno svoje dolžnice, dolgovi zastarijo in čista izguba je tu. Samo lani je šlo za obresti in druge podobne stroške v državi okoli milijard dinarjev v škodo zadrugnih skladov.

To so izredno važna vprašanja, ki jim je treba posvetiti veliko več pozornosti, zlasti zdaj ko se poslovanje zadrug vedno bolj širi.

I. S.

Iz življenja na naši vasi

15 TISOČ HEKTARJEV V KOOPERACIJI NA PODROČJU OKRAJA

Proti koncu uspešne poti

V TEM TEDNU JE BILO DOSEŽENIH 70 % PLANA LETOSNJE ŠIROKE AKCIJE ZA PROIZVODNO SODELOVANJE ZADRUGA-KMET. — AKCIJA JE V POLNEM RAZMAHU

Sklepanje pogodb za kompleksno kooperacijo se je v zadnjem času močno razširilo, zlasti pa na področju Savinjske doline, ko so jih tudi hmeljarji začeli sklepati. V začetku jeseni, ko se je sklepanje pogodb pričelo, in ko uspeh prvih tednov ni bil ravno zadovoljiv, so se pojavila pesimistična mnenja, da je plan preveč napel, da teren še ni zrel za tako široko akcijo itd. Tako preveliki optimisti, ki so pred in med pripravami pričakovali lahko nalogo, kakor pesimisti, ki so se ustrašili prvih težav, niso imeli prav. Začetni zaostanek je treba brez dvoma pripisati slabi poučenosti kmetijskih proizvajalcev, premajhni aktivnosti množičnih organizacij in zadrugnih uslužbencev. Prvi večji uspehi, predvsem tisti v naprednejših vaseh, pa so z vgladom pritegnili še ostale. Zadrugni aktivisti so sicer ubrali počasnejši tempo, zato pa so se temeljito po-

govorili s kmeti, če jim stvari niso bile jasne.

Podpisovanje pogodb za kompleksno kooperacijo seveda še ni končano. V Savinjski dolini in na hmeljarskem področju sploh, je sklepanje pogodb v največjem razmahu. Tudi v ostalih področjih še poteka akcija sklepanja pogodb zlasti za tiste kulture, ki sodijo v pomladanski setveni kolobar. Spricho dosedanjih dosežkov lahko sodimo, da bo načrt kooperacijske proizvodnje v našem okraju okvirno dosežen, pri nekaterih kulturah močno presežen, medtem ko pri setvi visokorodnih pšenice plan ni bil dosežen; to pa smo že v začetku akcije predvidevali.

V zadnjem tednu je v celjskem okraju znašalo število v kooperaciji vključenih površin okoli 15 tisoč hektarjev, ali približno 70 odstotkov v planu predvidenih. Po posameznih panogah je slika približno takšna:

Pšenica je že posejana na 1750 hektarjih, kar je samo za 350 hektarjev manj, kot je bilo predvideno. Pogodbe za krmno mešanico in ječmen so sklenjene za 339 hektarjev, torej za 39 hektarjev več kakor plan predvideva. Močno je presežen tudi plan za proizvodnjo krmnih okopanin. V načrtu smo predvidevali 200 hektarjev, doseženih pa je že sedaj 461 hektarjev. Presežek teh dveh, za živinorejo izredno važnih kultur, močno odtehta izpad pri pšenici.

Zelo lepo napreduje tudi sklepanje pogodb za sajenje krompirja. Nad 50 odstotkov predvidenih površin je že vključenih. Podobno napreduje tudi sklepanje pogodb za oves, hibridno koruzo, deteljo, lan in jalovčevje. Tudi travnikov imamo že 9500 hektarjev v kooperaciji, predvidenih pa je 14 tisoč.

Sklepanje pogodb za proizvodnjo hmelja, ki je v polnem teku, je zelo uspešno, saj je bilo do začetka tega tedna sklenjenih pogodb za 1163 hektarjev; to pa znaša nad polovico od predvidenih 2150 hektarjev obdelovalnih površin pod hmeljem. — c



S povečanjem krmne baze, tudi na njivskih površinah, bomo lahko naglo povečali stalez živine, ki je za sedaj še zelo nizek.

Kmetijsko-gospodarske šole in reforma

Solstvo pri nas je nastopilo novo pot, ki se mora pokazati tudi pri kmet. Šolah. Kmetijske šole naj pripravljajo mladino predvsem za delo na zemlji. Tudi tu naj bo življenjskost osnovni pogoj, ki pa se vsekakor ne kaže v starem programu, kjer so največkrat n. pr. pri pouku slovenskega jezika predvsem ponavljali gradivo osnovne šole. Morda je to bilo potrebno za generacijo, ki je obiskovala potujočo šolo med vojno. Torej bi bilo potrebno učiti

tisto, kar kmečki ljudje potrebujejo: pisanje prošnje, pogodb, spoznavanje nekake poslovne slovenščine. Prav tako naj bi pri računstvu zajemali snov iz življenjske osnovni pogoj, ki pa se vsekakor ne kaže v starem programu, kjer so največkrat n. pr. pri pouku slovenskega jezika predvsem ponavljali gradivo osnovne šole. Morda je to bilo potrebno za generacijo, ki je obiskovala potujočo šolo med vojno. Torej bi bilo potrebno učiti

Torej so potrebne tudi nove metode, nova organizacija pouka v KGS. Verjetno bi bilo mnogo primernejše, če bi dali že zunanji obliki dela manj šolski videz. Vzemimo mlade ljudi kot odrasle in se skušajmo z njimi bolj pogovarjati, več razpravljati kot poučevati, ali celo pridigati. Naj pri pouku sodelujejo. Če bo pouk praktičen, življenjski, se bodo vsekakor zanimali, kot se zanimajo za traktor in gospodinjstvo. Neverjetno bi bilo, da jih n. pr. ne bi zanimala zgradba kooperacijske pogodbe, ki je v trenutnem razvoju kmetijstva tako aktualna. In koliko se da ob njej govoriti: donosi, gnojila, razlika med starim in novim.

Lešnik

nov hram učenosti

SPLOSNO POMANJKANJE STROKOVNJAKOV V KMETIJSTVU IN VEDNO ZAHTEVNEJŠE NALOGE PRI PREOBRAZBI PODEZELJA, ZLASTI PA NAGLA RAST KMETIJSKE PROIZVODNJE, JE NAREKOVALO USTANOVITEV SREDNJE KMETIJSKE ŠOLE V VRBJU. — TA ŠOLA NAJ PO DVEH LETIH DA NASEMU KMETIJSTVU, POSEBNO PA KMETIJSKEMU ZADRUŽNOSTVU, STROKOVNO IN POLITIČNO OBOROŽENE LJUDI!

(Predsednik OZZ Franc Lubej na prvi šolski konferenci)

Setletjih pa predvidevamo povečanje vsaj za sedem ali osemkrat. Taki in še vrsta drugih razlogov je narekovala, da je bila pred dnevi uresničena dolgoletna želja po ustanovitvi srednje kmetijske šole v našem okraju, ki je že peto šola kmetijske stroke in hkrati najvažnejša ter najpomembnejša.

Srednja kmetijska šola v Vrbiu je bila svečano izročena svojemu namenu v ponedeljek. V nepolnih dveh mesecih je bil zgrajen objekt, ki je te dni sprejel pod streho nad 180 študentov, ki so bodisi s predizobrazbo ali pa s praktičnim delom v kmetijstvu dosegli pogoje za obisk take šole. Poslopje samo je res vizorizir, vendar sodobno urejeno. Poleg učilnic, sanitarnih prostorov, internata in potrebnih stranskih prostorov, je v poslopju še dovolj prostorov za kulturno in družbeno dejavnost. Imajo knjižnico, radijsko in televizijsko sobo. Učilnice so svetle, ogrevane pa bodo s »termogenom«, to je nova vrsta ogrevanja s toplim zrakom.

Šola ima šest stalnih učnih moči in sedem honorarnih predavateljev. Na čelu šolske uprave je ing. Branko Resman. 180 gojencev je v sredjo začelo pouk v petih vzporednih oddelkih. Med slušatelji je trinajst deklet, fantje pa, čeprav so na videz vsi mladi, imajo vsi za sabo vojaščino.

Sestav gojencev obeta, da bo šola med vsemi šolami v okraju imela poseben pečat. Gojenci niso samo ljudje s številnimi priporočili.

Učni program dvoletne šole je močno zahteven. Samo v prvem semestru bodo imeli devet glavnih predmetov, poleg tega pa še delo po

krokih. Med te moramo v prvo vrsto postaviti politično in družbeno-ekonomsko vzgojo, ki bo močno zastopana v vrbski šoli. Lokacija šole je zelo ugodna, saj je Vrbi

na območju, ki slovi po vrhunskih dosežkih kmetijske proizvodnje in bo zato nudilo gojencem tudi izven šolskih zidov dovolj prilike za praktično seznanjanje s problemi in dosežki.

Dvoletna šola je na stopnji srednjih šol in bo slušateljem, ki bodo dobro obvladali obširno snov, omogočila vpis na visoke šole kmetijskega značaja. Vrbska šola ima nalogo vzgojiti strokovno sposobne kmetijske strokovnjake, predvsem za poljedelstvo in živinorejo, ki bodo hkrati tudi dobri družbenopolitični delavci.

-k.

Žena • dom • družina

Janko si je kupil žogo iz svojega

VZGOJA OTROK K VARČEVANJU — SMISEL MEDNARODNEGA DNE VARČEVANJA

Zadnji oktobrski dan je mednarodni dan varčevanja. Na tak dan ne samo, da srečujemo reklamne oglase hranilnic, marveč tudi sami spričo asociacij, ki nam jih vzbujajo lepaki, posvetimo začetki misli ravnanju z denarjem in varčevanju. Ta dan je torej namenjen vzgoji ljudi, da bodo znali ceniti vsak dinar, in da se bodo ravnali po reku: Zrno do zrna — pogača...

☆

Ljudi vzgajati, da bodo znali ceniti in spoštovati denar, tako svoj kot tuj, moramo začeti kmalu. Res, da ni nikoli prepozno, vendar je pozneje vedno težje. Zato je najbolje otroku preskrbeti hranilnik in ga naučiti, da v njem zbira »dinarček«.

Z denarjem, ki ga tako prištedi, mu moramo dovoliti, da tudi sam razpolaga. Seveda pametna mati ne bo pustila otroka, da bi si s tem denarjem nakupil kup slaščic, ki mu bodo samo škodile, ampak ga bo s primernimi navodili napotila »nakupovati«. Navodila pa naj ne bodo vsiljiva, niti izrečena ob nepravem času, ampak bodo to tako mimogrede izrečene pripombe. Seveda ne upadajmo zadnja dva dneva pred izpraznitvijo hranilnika vsako minuto v pogovor s svojimi nasveti, kako

naj se nakupuje, ampak začnimo to že mnogo prej, že takrat, ko smo otroku preskrbeli hranilnik in mu pojasnili njegov smisel.

S takšno vzgojo pa bomo dosegli tudi to, da bo otrok bolj cenil svoje igrače, ki jih bo kupil iz svojega, jih bo sam izbral in bo tako tudi imel občutek svoje lastnine. Prav to pa je važno za ves razvoj otroka v odraslega človeka, ki bo s svojim zasluženim denarjem vedel kako in kaj, cenil pa bo tudi trud drugih ljudi in njihov denar. Varčnost torej ni samo lepa lastnost, ampak je koristna za posameznika in vso družbo. Prav zato naj bo volilo vsake matere, da bo otroka privajala k štednji že tedaj, ko mu bo prvič povedala kaj te »dinarček«.

Poleg privajanja k štednji pa je prav tako važno ravnanje z denar-

jem kot predmetom. Vrednost, ki jo denar predstavlja, znamo ceniti, pri tem pa zelo pogosto pozabimo, da to vrednost omalovažujemo, če vtaknemo zmečkan stotak kar v žep. Tudi to, kako ravnamo z denarjem in kakšnega damo iz rok, je ogledalo naše vzgoje. Pri tem pa vsak raztrgan bankovec pomeni izgubo za družbo, torej posredno tudi za nas. Koliko politih, raztrganih in drugače oskrujenih bankovcev izločijo banke vsak dan, si komaj predstavljamo; škoda, ki jo na ta način naredimo družbi, pa si niti predstavljati ne moremo. Otroke velja tudi tega učiti. Morda bi stori-li prvi korak tako, da bi kupili otroku denarnico (izbere naj jo sam!), nato pa vedno zahtevali od njega, da nosi denar v njej.

Eva

Ko sedemo h kosilu...

Cas obeda je za marsikatero družino obenem tudi edini del dneva, ko so vsi skupaj. Zato pa bi morali skrbeti, da bi bil ta čas tudi kar najbolj prijeten.

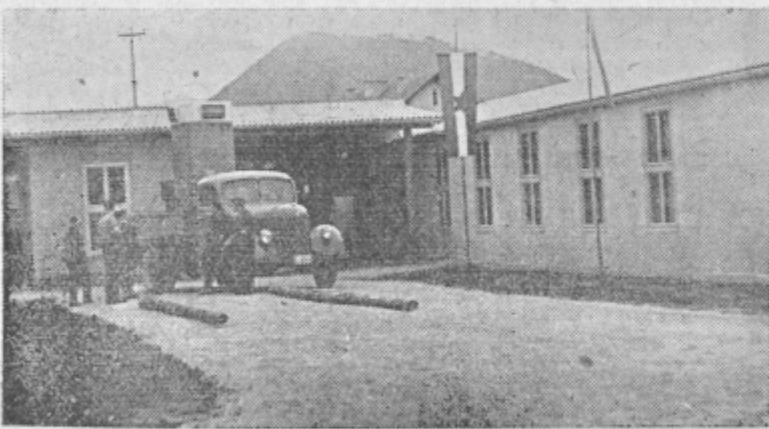
Precej vpliva na vzdušje pri obe-

du že to, kako se vedejo člani naše družine. Takšno vzdušje odprži je seveda naloga žene oziroma matere, ki mora dati obedu takšen poudarek, da bo komurkoli nemogoče vstati izza mize predno sta vstala oče in mati. Sitnosti in težav, ki jih je katerikoli član družine moral tega dne premagovati ali pa jih bo celo še moral, ne obravnavajmo pri celi, ampak se tu pogovarjamo o nepomembnih stvareh, ki ne morejo nikogar prizadeti.

Lepo vedenje pri mizi je prav tako važen činitelj, da bo pri obedu prijetno. Matere bi morale že od dne, ko je otrok prvič prijel jedilni pribor zahtevati, da otrok lepo je, da drži pribor na koncih in ne pri zajemalnem delu, da ne sloni s komolci na mizi in da jih ne rine sosedu med rebra.

Važno pa je tudi, kako je pripravljena in servirana hrana. To je seveda stvar gospodinje. Lepše in okusneje bodo jedila pripravljena, bolj bo kosilo teknilo. Prav zato bi morale matere posvečati mnogo skrbi tudi jedilni mizi. Ta naj bo pokrita, snažna, jedi na njej pa naj bodo okusno servirane.

O.



Da ne bo mraz, so v novo šolo vgradili peč za zračno gretje...

Kmetijski „JURIŠ“ na Rudnici

Visoko nad Olimjem sredi obširnih gozdov je naselje Rudnica s kupčkom čednih kmečkih hišic, kjer domujejo Bahovi, Topličkovi, Zlenderovi. Objeti med gozdovi so Rudničani med vojno preživljali težke trenutke partizanskega vojskovanja, dneve strahu, zvičajnosti in odpora. V svoji sredi so prikrivali kurirsko postajo. Dnevno so se srečevali z borci Kozjanskega odreda in predhodniki, ki so sem od Ptuj-skega polja preko Boča tihotapili v enote na Dolenjsko.

Doživeli so dan, ko je izdajalec Kokoč iz Zibike privedel Nemce iz Pristave, ki so obkolili Bahovo hišo in zajeli deset partizanov. Tomarš Kreč z Vinskega vrha je komaj tretji dan partizani na ga je na pragu podrla kropla. Pobesneli Nemci so odgnali vso živino, izropali domove in jih požgali, a ljudi odpelji v taborišča. Danes je ostal samo še spomin.

Na pogoriščih so zgradili nove, svetle domove, kjer se oglašajo radijske melodije. Rudničani so zaživeli lepše in se danes bore za boljše, donosnejše kmetovanje. Tesno sodelujejo s kmetijsko zadrugo v Podčetrtku, s katero so podpisali tudi pogodbe za sodelovanje. Njihova zemlja je težka, razpeta po hribovski planoti, da jo je težko temeljito razrahljati. Toda hrib je kljubovalen, noče se pokoriti kmetijskim strojem, ki z lahkoto orjejo dolinske njive. Tudi na Rudnici bi potrebovali traktorsko silo, ki bi zarezala težek plug v trdo prst.

Upravnik kmetijske zadruge v Podčetrtku, tov. Petan, si je belil glavo, kako bi zadostil kooperacijski pogodbi in pomagal rudničkim kmetom temeljito obdelati zemljo. In v drugem oktobrskem petku sta dva traktorja s polnim plinom rinila navkreber. Kobalila sta po ozki gozdni stezi,

preko jarkov, dokler nista zahropila med hišicami na vrhu Rudnice. Kot bi se zagnala v juriš, sta zarezala v trdo hribovsko zemljo in premagovala pobočje.

Rudnica je doživela pomemben dan. Stroja sta zabrnala na njihovih njivah, čeprav niso mogli verjeti. Mislili so, da bodo iz roda v rod orali samo s paroma volov, počasi, mukoma, toda tehnika povsod zmaga! Da, nekaj prazničnega je bilo v zraku, na licih Rudničanov in tudi upravniku se je samo smejala. To niso samo besede, to je pesem sodobnega kmetovanja, to je resnica novega časa. Rudnica je zaživela v kmetijskem jurišu. Živinoreja in sadjarstvo in, seveda, gozdarstvo, to je gospodarstvo prijaznih Rudničanov, ki se nekako ponosno razgledujejo v oddaljeno dolino ob Sotli, kot bi se ji v hipu približali. In približali so se ji!

Sotelski

Zdaj bosta vložila svoj denar na hranilno knjižico...



Ukročena reka

Odkar v kamnito korito vkle- njena Savinja ukročeno teče sko- zi Celje in ob deževjih z vso silo drvi naprej, malokomu pride na misel, da bi se zamislil, kako bi bilo, če...

Vprašali smo šefa vodnega go- spodarstva ing. Laha, da bi po- vedal, kaj bi bilo v zadnjih letih, če bi Savinja ne bila regulirana?

Savinja je hudourni reka, ki povprečno trikrat letno prestopa bregove. Od časa do časa pa nje- ne vode narastejo do katastrofal- nih nevarnosti. Vsem nam je v spominu katastrofa iz 1954. leta, ki je posušila regulacijo. Ko pa je bila dokončana regulacija na celjskem ovinku, je nastopilo ob- dobje, ko res lahko računsko predvidevamo, kaj bi bilo, če bi Savinja ne bila regulirana.

Savinja je v zadnjih letih več- krat močno narasla: julija 1955,

junija 1956, februarja 1957, fe- bruarja, oktobra in decembra 1958 ter pred kratkim, 29. oktobra letos. Nevarnost voda, ki so ob teh poplavih pridrle skozi Celje, domala v vseh teh navedenih pri- merih predstavljajo možnost ena- ke škode, kakor je bila usodnega 1933. leta, ki je terjala blizu 40 milijonov predvojnih dinarjev škode. Dejstvo, da je v sedanjem času na poplavnem področju ve- liko več premoženja (ves novoza- zidani »Otok« itd.), pa si lahko zamislimo neizmerne posledice.

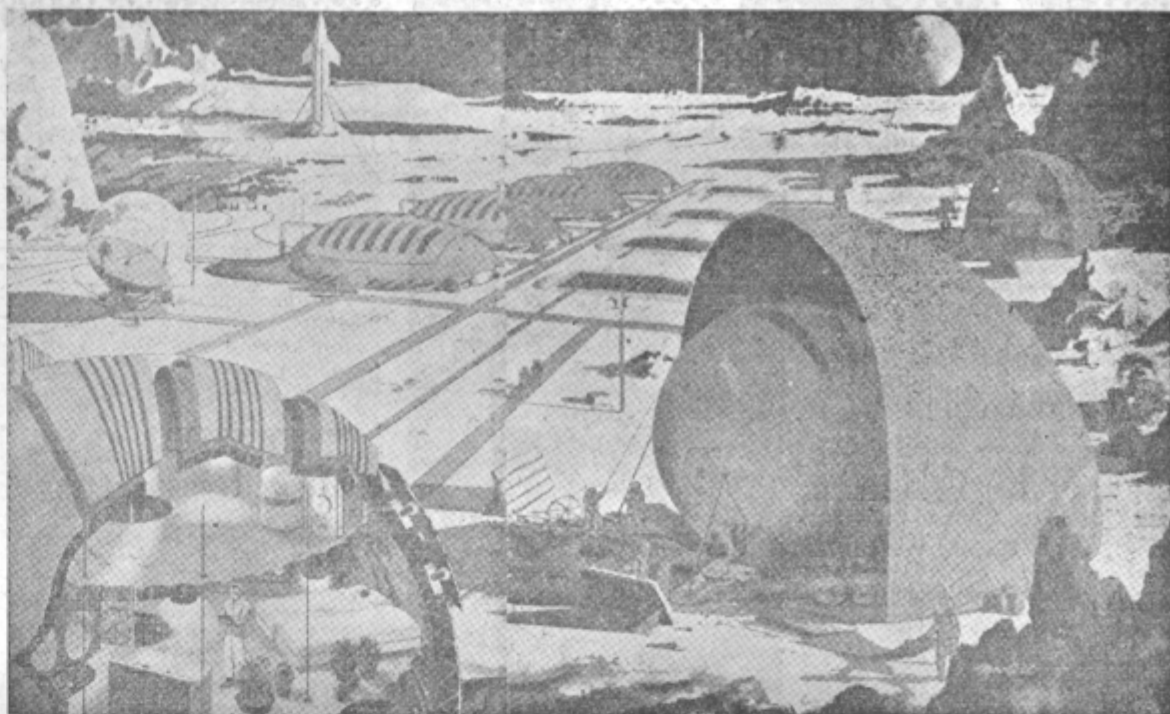
Regulacija Savinje je zmanjša- la možnost škodljivih poplav Vo- glajne, ki je leta 1954 povzročila samo v Celju škode za nad 4 mi- lijarde dinarjev. Če pa na papir- ju samo približno izračunamo škodo, ki bi nastala v zadnjih pe- tih letih, v primeru, da bi Savinja ne bila še ukročena, potem bi

nastala številka vsaj dveh mili- jard in 250 milijonov dinarjev neizbežne škode. In kaj to pome- ni? Pomeni, da je sedanji prihra- nek družbe ob škodah, ki bi lah- ko nastale, večji od vsote, ki jo bo terjala celotna ureditev voda v celjskem bazenu. Za to uredi- tev znaša proračun okoli 565 mi- lijonov dinarjev (seveda brez mo- stov in podobnih stranskih del ter objektov).

Vzemimo zadnjo nevarnost pred dnevi. Vodostaj je bil za meter in pol višji kakor decembra 1958. leta, ko je bila zaradi regulirane- ga ovinka že odpravljena nevar- nost večje škode. To se pravi, da bi pred dnevi doživeli večjo ka- tastrofo, kakor je bila 1933. leta, ki jo pomnijo vsi ljudje, kateri so jo neposredno ali posredno doži- veli.

Savinja je doslej regulirana v dolžini sedem in pol kilometra, od tega pet in pol kilometrov že pred vojno. Preostane še vsaj nepoln kilometer regulacije od parka na- vzgor. Koliko to pomeni, zadostu- je samo, če se zavedamo, da se je regulacija praktično že zdavnaj poplačala.

Savinja je postala ukročena reka...



Pristanišče na Luni

Luna je prag na poti v vesolje, saj računajo, da bo človek z njeno pomočjo veliko lažje prodrli v vse-

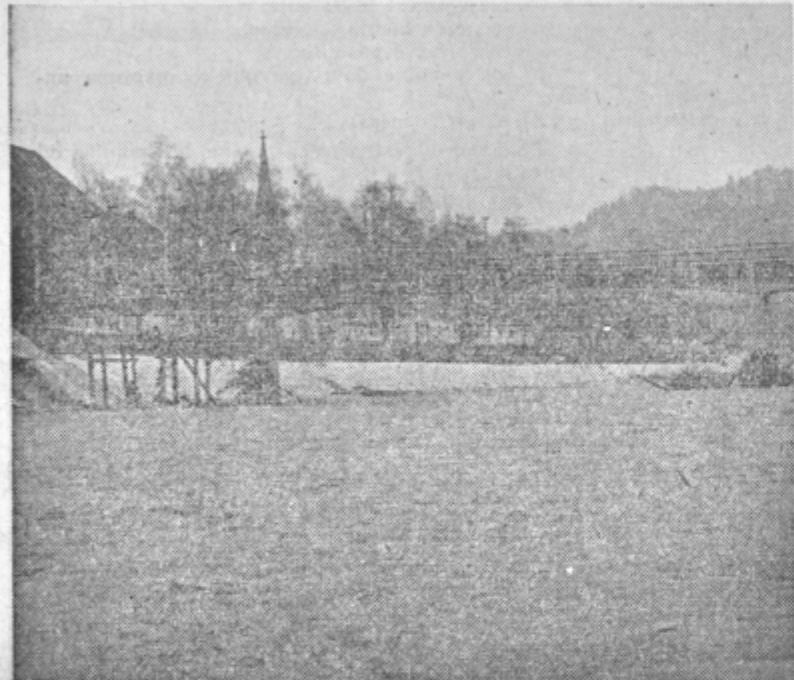
mirje, ker bo na njej odrešen zem- ljin težnosti. Mesec je v zadnjem letu nehal

biti uganka. Osvojen je, čeravno še nanj ni stopila človeška noga. Toda do tega ni več daleč. V Sovjetski zvezi in Ameriki se temeljito pri- pravljajo na ta podvig. Rusi imajo veliko prednosti, saj je njihov »Blisk« že pristal na Luni, drugi pa je obkrožil našega spremljevalca in ga celo fotografiral. Ruska vesolj- ska postaja je potrdila domneve znanstvenikov. Luna tudi na ne- vidni strani ni dosti drugačna. Ve- lika gorovja in kraterji so dobili, kar je razumljivo, ruska imena. Prednost je prednost...

Priprave za popolno osvojitve Lu- ne so seveda zelo zapletene. Načrti znanstvenikov za oči navadnega človeka res izgledajo kakor uto- pične risbe. V brezračnem prostoru čakajo človeka hude preizkušnje. Na Luni ni zraka, majhna težnost bo povzročala velike težave. Vse to je treba preprečiti, če želi človeštvo na Mesecu postaviti svoje znanstveno oporišče. (Upajmo, da vojaških tam gori res ne bo.)

Na gornji sliki vidimo ameriški načrt oporišča na Luni. V kakem velikem kraterju bodo postavili žel- vam podobne stavbe, ki bodo varo- vale svoje prebivalce pred škodli- vimi žarčenji, pred hudo vročino dneva in nevzdržnim mrazom noči. V teh kupolastih stavbah pa bo živ- ljenje vsaj za silo normalno. Čez dan bodo pokrili dolga reža ok- na, ponoči pa bo nad njimi bleščalo na milijarde zvezd na črnem nebu ter velika krogla — Zemlja. Zveze med poslopji naj bi bile v globini in na površini Luninih tal. V ta- kem naselju bi bila skladišča, de- lavnice, znanstveni laboratoriji, ne- izogibni zvezdoznanski observato- rij in cela vrsta prepotrebni pri- prav ter aparatov.

Taki so načrti. Toda dokončni še niso. Zamislimo, saj je predpostav- ljal za Ruse nemajhen problem, ka- ko do Meseca spraviti poltonsko ra- keto. Naselje, ki ga vidimo, pa bi potrebovalo brezštevilo brodovje transportnih vesmirskih ladij. Ven- dar začel je tu. Ko je Lilientall poletel nekaj desetnih metrov skozi zrak, tudi ljudje niso preželi, da bi lahko človek kdaj letal ure in ure ter na tisoče kilometrov daleč. -c-



Kakor visoko sega kup dračja ob opornikih, tako in še višja je bila voda letos oktobra

JAPONSKI SEKS PO AMERIŠKEM VZORCU

Ha, Japonska je dežela, kamor bi kazalo iti po ženol!

Tako je dejal nekdo, ko je zapu- ščal kinodvorano in mnogi so mu

misli, da je vse to posledica popol- ne podrejenosti in manjvrednosti žena na vzhodu sploh.

Pa vendar, tudi Japonska se spre- minja. Prisotnost Amerikancev ni najmanjši vzrok. Se pred desetletji je bil ples gejš edino, danes pa tu- di strip tease ni redkost.

Japonka na sliki — ne nismo se zmotili — je v Las Vegasu (Ame- rika) maskirana v brhko mešanko, postala ena najboljših izvajalk div- jega plesa ča-ča-ča.



Presenetljivo dobro maskirana Ja- ponka kot mešanka, pleše v Las Ve- gasu ča-ča-ča...

v mislih pritrdili. Zадnje čase smo videli več japonskih filmov, ali pa takih, v katerih nam kdorkoli želi pričarati zamaknjeno in idilično deželo vzhajajočega sonca. Ne toli- ko dežele, kolikor značaj in lepoto tamkajšnjega šibkega spola.

Sibki spol. To je res prava bese- da. Ponižnost, ustrežljivost in mili- na so poleg svojstvene lepote zelo privlačna vaba, toda malokdo po-

9 zapovedi za dober razgovor

● Bodi pazljiv poslušalec! Ne razmišljaj med govorom drugega, kaj boš povedal, ko on poneha.

● Govori o stvareh, ki sobesed- nika zanimajo! Edino tako boš pre- prečil, da se čez čas ne bosta dol- gočasila, ko boš svojo »brihtnost« že razdal.

● Ne uporablaj obrabljenih fraz! Nebeško! Nemogoče! Silovito! Razumete me? Ali pa: Ali ni tako? Recite, če ne? Priznajte, da je res.

● Izražaj se razumljivo in pre- mišljeno! Oslani pri eni temi tako dolgo, dokler ni razčiščena. Ne pre- skakuj. Če sobesednik vpraša, »ka- ko prosim?« je to alarm zate, da misli urediš.

● Postavljaj pravilna vprašanja! Od vprašanja je odvisno, koliko ti bo sobesednik povedal. »Kako gre?« »Kaj je novega«, niso vprašanja te sorte.

● Nauči se ugovarjati tako, da ne kažeš trmastega samoljublja! Zmaga v besednem dvoboju ne za-

visi od ostrine, temveč od spretno- sti.

● Izogibaj se, segati sobesedni- ku v besedo! Če že, potem začni takole: »Peter, dovoli, samo tole...« — Torej s tem, da ga imensko po- kličеш.

● Trudi se, da boš takten in po- trpežljiv! Na žalost je že tako, da moramo večasih govoriti z ljudmi, ki nam niso všeč.

● Nekaj prijaznih besed imejte vedno na zalogi! Majhen kompli- ment sobesedniku ne bo nikoli od- več. Zelo prav bo, če bo končal razgovor približno takole:

»Razgovor z vami se mi zdi zelo koristen in zanimiv. Zlasti o tem (naštet nekaj podrobnosti) bi se bilo vredno ob priložnosti še pogo- voriti.«

Kdor se ravna pri pogovorih po teh pravilih, bo kaj kmalu lahko opazil, da so razgovori postali za- nimivejši in da se krog njegovih znancev ter prijateljev veča. Če pa se nov znanec čez čas »ohladi« in se izogiba tvoje družbe, pomisli, ali

nisi morda napak ravnal, ali nisi bil vsiljiv, ali si ne lastiš prve besede, ali nisi ujedljiv in ali trma- sto ne vztrajaš pri svojem.

»PIRAN« nov kos ploveče domovine

Nedavno so Pirančani ob svojem občinskem prazniku s posebnim po- udarkom proslavili tudi prihod mo- torne ladje »Piran« v svoje mat čno pristanišče. To je največja jugoslo- vanska trgovska ladja. Po velikosti je nova prekoceanska ladja tolik- šna, da bi lahko sprejela na krov vse prebivalce mesta, po katerem se imenuje, z njihovim imetjem vred. Piranska luka pa je bila preplitka, da bi plovni »Piran« mogel pristi- ti ob njenem pomolu.

»Piran« ima 16.076 ton nosilno- sti. Dolga je 158,22 metrov, široka 19,65 metrov, njen trup pa sega 9,37 metrov v globino vode. Njena naj- večja hitrost znaša 17 in pol vozlov ali približno 30 km na uro ter dnev- no porabi 23 ton goriva.

Piran so izdelali v japonski ladje- delnici »Hakodate« na otoku Hoka- ido. Na Japonskem jo je 27. junija prevzela Splošna plovba, katere se- dež je v Piranu. Iz Japonske je plu- la na Kitajsko, od tam v Ameriko in domov. Ladja je zelo moderno urejena. Ima radar in vrsto drugih sodobnih priprav ter aparatov. Za posadko je lepo urejeno in prostor- no podpalubje, poleg tega pa ladja

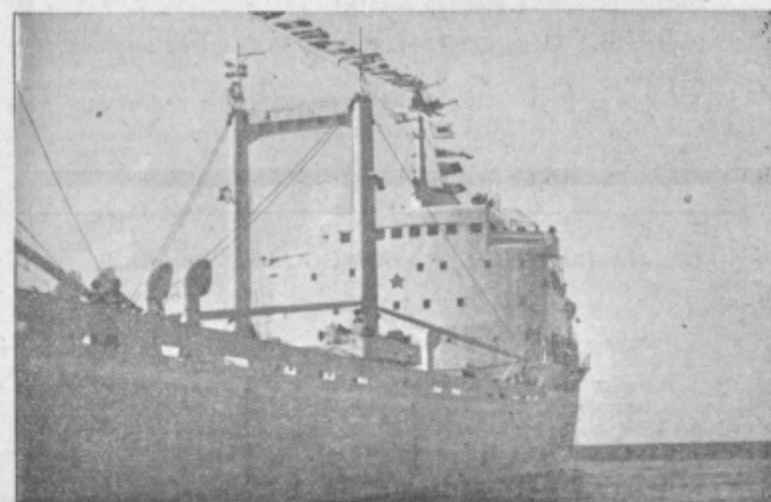
vzame na krov osem potnikov-tu- ristov.

Splošna plovba ima v gradnji štiri manjše ladje in eno velikanko, ki bo za 2000 ton težja od »Pira- na«.

Slovesnost ob prihodu naše naj- večje ladje v vode pred Piranom je bila zelo pristrčna. To je razumljivo,

saj je vsaka prekoceanska ladja kos ploveče domovine, ki lahko ob- iše katerokoli obmorsko deželo sveta. Posebno velik pa je ta praz- nik za nas Slovence, ki dobivamo močno trgovsko brodovje. Naposled imamo zdaj dva Pirana, starega ob morju in novega na morju.

J. M.



Utrinki nasprotij...

BLATO je grdo, toda tudi v njem lahko leži zgubljen zlatnik.

KAPLJICA strupa je nasproti čistemu studencu ničeva, pa ven- dar pokvari studenčnico.

LJUBEZEN je lepa, lahko je pa tudi grda. Rojčeva in ubija, kakor vino, ki poživilja in uničuje. Potreb- na je zmernost.

DENAR je zgoščeno delo. Njego-

vo vrednost zanikajo samo lenuhi in sanjači.

LAZ je v bistvu grda, toda dosti- krat olajšuje odnose med ljudmi, ker so nekateri srečnejši, če ne po- znajo resnice.

PODOBNOŠTI se naglo spremi- njajo: Avtomobil ima dosti skupne- ga z mrtvašnico. Sotelski